

GAZETA NARODOWA

Pismo narodowe rzymsko-katolickie dla Ludu

poświęcone sprawom wsi polskiej.

Abonament przy odbiorze w eksped. mies. zł. 0,85 kwart. zł. 2,55, z dost. poczt. wł. koszt. manip. „ 1,04 „ 3,12, pod opaską w Polsce - - - „ 1,00 „ 3,00, w agenturach - - - - - „ 0,95 „ 2,85.

Wychodzi w każdy wtorek, czwartek i sobotę

Konto czekowe: P. K. O. 200695.

Egzemplarz pojedynczy 10 groszy.

Ogłoszenia przyjmują wszystkie Biura Reklamowe po cenach oryginalnych. Cena za wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 5 groszy. Reklamy za wiersz milimetry na stronie 4-lamowej 10 groszy.

Adres Redakcji i Administracji: Toruń, św. Katarzyny 4. — Telefony Nr. 57, 300, 883.

Nr. 18

Toruń - Poznań, czwartek 11 lutego 1926

Rok 4

Ceny produktów rolniczych i przemysłowych.

Nie możemy z powodu braku odpowiedniej statystyki mówić o tem, jak wyglądał stosunek cen za produkty rolnicze i przemysłowe w dalekiej przeszłości. Ale jedno jest pewne, że nie był on i przed wojną i jeszcze dawniej stosunkiem równomiernym i — zawsze stałym. Ulegał bowiem wahaniom i to wahaniom które w wielkiej mierze zależały od tego jaki był popyt i jaka była podaż danych artykułów. A ponadto zależał także od kosztów produkcji danego przedmiotu.

Ale różnice te ujawniały się nie tylko w odległej przeszłości. W czasie przedwojennym był ten stosunek równocześnie całkiem innym w zaborze rosyjskim, innym w zaborze austriackim i innym w zaborze pruskim, przyczem różnice ujawniały się tem więcej, im dalej poszlibyśmy na wschód. Na Wołyniu, Polesiu, w Wileńskim było zuboże i było najtańsze, a produkty przemysłowe najdroższe. To też nie dziw, że i warunki życia i ubierania się były tam najprymitywniejsze i ilość maszyn rolniczych bezwzględnie najmniejsza. A odwrotnie były produkty rolne w byłym zaborze pruskim, gdzie przemysł był silnie rozwinięty, w stosunku do produktów przemysłowych dość równomierne. Rolnik mógł się więc stosunkowo łatwo zaopatrywać i w ubrania i maszyny i sztuczne nawozy i prowadzić bardzo intensywną gospodarkę, bo jego wkłady i praca mu się opłacały nawet z okładem.

Po wojnie zmienił się oczywiście w Polsce ten nierównomierny stosunek, a ponieważ Polska nie ma silnego, dobrego i taniego pracującego przemysłu, zmienił się głównie na niekorzyść rolnictwa w byłym zaborze pruskim. Ceny rolniczych produktów tychże kresów wschodnich a ceny za artykuły przemysłowe poszły w górę, na poziom cen światowych, albo nawet jeszcze wyższych, o ile do tych cen dochodziło cło, wysoki zysk pośredników albo wreszcie, o ile one były wyrabiane w kraju. A skutek tego był i jest ten, że w żadnej części kraju nie ucierpiało i nie cierpi rolnictwo w tak wysokiej mierze, jak w byłej dzielnicy pruskiej.

Nie chcemy się tutaj rozwodzić nad tem, ile w tem także zawinił rząd, że województwom zachodnim w niczem nieomal nie ułatwił tych ciężkich przejść i prób. Pomówimy o tem innym razem.

Ale przy tym ogólnym lamencie, tych przelicznych skargach na te ciężkie czasy pragnęlibyśmy zwrócić uwagę na ten mało u nas uświadamiany fakt, że te stosunki zmieniły się na niekorzyść rolnictwa także gdzieś indziej. I w Niemczech, we Francji, w Anglii i Stanach Zjednoczonych i w Bolszewji zmieniły się bowiem stosunki cen przedwojennych.

Jeśli bowiem przyjmiemy stosunek cen rolniczych do cen przemysłowych na rok 1914 jako stosunek równy czyli 100 do 100, to na początku 1924 r. wynosił on w Niemczech jak 83,6 do 205,4 w Francji jak 103,9 do 146,1 w Anglii jak 141,3 do 147,2 a w Stanach Zjednoczonych jak 144 do 170. A na początku 1925 r. wypadał on w Niemczech jak 109,4 do 209,9 w Francji jak 132,0 do 171,7 w Anglii 177,9 do 172,5 a w Ameryce jak 162 do 165. Nie znamy

jeszcze liczb na początek tego roku, lecz niewątpliwie wykaże one również, że tam, gdzie przemysł pracuje najintensywniej (Ameryka Anglja) różnice są najmniejsze. W Anglii, gdzie rolnictwo jest nieliczne, wyrównały się już nawet ceny zupełnie.

Liczyby te, świadczące, że w Niemczech jest ten stosunek obecnie najmniej korzystnym, świadczą jednak równocześnie, że ceny za produkty przemysłowe mają więcej światową cenę niż produkty rolnicze, ulegające częstokroć państwowym zakazom eksportu, jak to zresztą i w Polsce widzieliśmy i — niestety może jeszcze zobaczymy.

Ale z tego właśnie tem więcej wynika, że w kraju, który nie dopuszcza się albo który z innych przyczyn nie ma światowej ceny na swe produkty rolne (żyto kosztuje np. w Warszawie 23,81, w Berlinie 30,98, w Paryżu 32,96, w Chicago 34,15 zł) musi ta różnica czyli te „nożyce cennikowe“ odbijać się na rolnictwie najfatalniej. A na pol-

skim odbija się ona o tyle jeszcze niepomysłnie, że te „nożyce“ są dziś już nawet w Bolszewji mniejsze niż u nas.

Ale z tych faktów wynika znowu inna konieczność: jak najspieszniejsza rewizja kosztów produkcji w przemyśle z jednej strony a z drugiej strony lepsza organizacja naszego handlu rolniczego z drugiej strony.

Rozwiązanie tych zagadnień wraz z bezwzględny podniesieniem produkcji rolniczej nie jest rozumie się, zagadnieniem łatwym do zrealizowania.

Ale społeczeństwo rolnicze chce w tym względzie widzieć także z strony rządu wysiłki poważny i trwałe i nieustawający aż do pełnego przezwyciężenia tych anomalności. Bo jeśli się tego nie przeprowadzi, to nie tylko że rolnictwo pograży się w dalsze działoństwo ale i kraj nie dojdzie do spokoju, bo nie dojdzie do tej równowagi gospodarczej, która dla niego jest koniecznością. K.

Katastrofalny wybuch w Katowicach.

Pęknięcie zbiornika wodnego. — Woda zalała przyległe pola.

W nocy nastąpił w Katowicach bardzo silny wybuch. Jak się okazało pod ciśnieniem wody rozrywany został zbiornik wodny na wieży ciśnieniowej. Pod wpływem ciśnienia mur otaczający wieżę został zniszczony na długości 20 mtr. oraz uszkodzony na przetrzeni 100 mtr. Wyrwała woda w olbrzymiej ilości około 2000 mtr. sześci, rozlała się na pobliskich polach, wyrzą-

dając olbrzymie, choć narazie niestwierdzone szkody, sięgające jednak setek tys. złotych. Miarodajne czynniki rozpoczęły akcję ratunkową. W Katowicach i okolicznych miastach daje się zauważyć brak wody. Zaznaczyć należy, że miasta śląskie były zaopatrywane w wodę przez dwie wieże, z których jedna obecnie wyleciała.

Stan zdrowia ks. kardynała Dalbora.

Wielce niepokojące są wieści o stanie zdrowia ks. prymasa.

9 bm. o godz. 9.30 rano wydano następujący komunikat o stanie zdrowia J. E. ks. kardynała prymasa Dalbora: Noc z 8. na 9. b. m. przyniosła J. E. ks. kardynałowi prymasowi pewną ulgę. Pacjent przyjmuje pożywienie z większą łatwością.

O godz. 22 wydano następujący biuletyn o stanie zdrowia ks. kardynała prymasa Dalbora: W ogólnym stanie chorego stwierdza się pewną poprawę. Tętno ser-

ca 100, oddech równiejszy. Pożywienie przyjmuje J. E. już względnie w większych ilościach i z większą łatwością, jednakże trzeba uważać stan zdrowia dostojnego pacjenta za poważny.

Ks. kard. jest przytomny. Pokarm przyjmuje lepiej. Ogólny stan zdrowia niewyraźny. Jeżeli ataki się nie powtórzą, jest nadzieja utrzymać kardynała przy życiu.

Jak Niemcy obchodzą się z Polakami.

Jak donosi „Naród“, wychodzący w Westfalji, Niemcy coraz częściej wydają Polaków, obywateli polskich, którzy nie optowali za Polską; pomiędzy nimi są tacy, którzy już od 27 lat mieszkają w Niemczech. Nakaz opuszczenia kraju brzmi w tłumaczeniu jak następuje:

„Niniejszem wydalą się Pana wraz z członkami swej rodziny, na które rozciąga się Pańskie obywatelstwo, jako nieprzyjemnego (lästiger) obcokrajowca i wzywa się na mocy ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11. 3. 1850, Ustawy o ogólnym rządzeniu kraju, z dnia 30. 7. 1883 i rozporządzeniu z dnia 6. 4. 1923 r. do opuszczenia terenu Rzeszy w dwóch tygodniach po wrę-

czeniu niniejszego rozporządzenia, w przeciwnym razie ustali się karę pieniężną w wysokości 60 mk., na miejscu której nastąpić może i tydzień aresztu.

Również zwracamy uwagę Panu na § 361 ustęp 2, Książki Ustawowo-Karnej Rzeszy, według którego karany aresztem nie ma prawa powrotu po opuszczeniu terenu Rzeszy.

Urząd policyjny:
(—) podpis nieczytelny.
Jak widać, wydalanie motywuje się jedynie ogólnikowym określeniem „lästiger Ausländer“. W ten sposób Niemcy chcą potraktować wszystkich Polaków i — jak się odgrają publicznie — wydaląc jednego za drugim.

Wszędzie oszczędzają i redukują.

W angielskich kołach politycznych utrzymuje się przekonanie, że w wyniku prac komitetu ekonomicznego Rady Ministrów i komisji, którym przewodniczył lord Colwyn, kanclerz skarbu Churchill ograniczy o 10 milionów funtów wydatki na cele

publiczne w projekcie budżetowym na rok przyszły. Z tych samych źródeł donoszą, że stosownie do oszczędności ogólnych ograniczone zostaną również wydatki na cele wojskowe. W związku z temi wiadomościami „Times“ dowiaduje się, że sumy

osiągnięte z pewnych oszczędności w budżecie marynarki przeznaczone będą na lotnictwo wojenne w celu zrównoważenia tym sposobem budżetu lotnictwa, zresztą również zmniejszonego w porównaniu z projektem pierwotnym.

Konferencje Poseelskie Związku Lud.-Nar.

odbędą się w niedzielę 14. lutego po nabożeństwie głównym:

w Lesznie na sali Hotelu Polskiego z udziałem pp. posłów Karola Rzepieckiego, P. Szturmowskiego i Kaczmarka;

w Rawiczu na sali w Strzelnicy z udziałem pp. posłów J. Marweja, ks. Kubika i in.

Omawiane będą na tych konferencjach, urządzanych specjalnie ze względu na obecną sytuację dla członków i sympatyków stronnictwa, aktualne zagadnienia polityczne i gospodarcze, mianowicie zaś te ostatnie jako górujące dziś nad innymi.

Sekretariat wojewódzki
Związku Ludowo-Narodowego.
Poznań, św. Marcin 65.

Półtora roku więzienia i degradacji

Skazano na taką karę sierzanta za bezprawny sprzedaż mundurów wojskowych. Pod przewodnictwem ppulki Dobrowolskiego odbył się w sądzie wojskowym w Łodzi proces na tle nadużyć, popełnionych w okręgowym zakładzie gospodarczym. — Na ławie oskarżonych zasiadł sierzant Toporowski, który, znajdując się w ciężkich warunkach finansowych, sprzedawał umundurowanie wojskowe i odpowiednio fałszował księgi. Część umundurowania, którego sierzant nie zdążył sprzedać, ukrył w beczce, gdzie też je wykryto.

Gdy komisja rewizyjna przybyła do zakładu, nie zastała już sierzanta Toporowskiego, który zdołał uciec i dopiero po kilku latach schwytano go i sprowadzono do Łodzi. Prokurator major Jaskulski domagał się surowej kary dla podsądnego, by wreszcie kres położył wszelkim nadużyciom i malwersacjom. Sąd skazał Toporowskiego na jeden i pół roku więzienia, degradację i przeniesienia go do drugiej klasy żołnierzy.

Okręg Nadwiślański Zw. Kół Śpiewackich na Pomorzu.

Zjazd delegatów Kół Śpiewackich Okręgu odbędzie się w niedzielę, 14 lutego 1926 o godz. 1 po poł. we „Dworze Artusa“.

Porządek obrad:

1. Zagajenie.
2. Przeczytanie protokołu.
3. Stwierdzenie obecnych delegatów
4. Sprawozdanie z czynności poszczególnych kółek
5. Wybór miejsca i dnia zjazdu okręgowego
6. Wybór pieśni na chóry ogólne
7. Uchwalenie wkładek
8. Wnioski i wolne głosy.

Każde koło wysyła na każde rozpoczęcie 25 członków jednego delegata. Ponieważ Kasa okręgowa znajduje się bez żadnych funduszy, gdyż Kola składek nie nadesłały, uprasza się o wyasygnowanie gotówki i wręczenie delegatowi, udającemu się na zjazd. O ile o godz. 1 nie okaże się dostateczna ilość delegatów, odbędzie się drugi Zjazd tego samego dnia o godz. pół do 2-giej bez względu na komplet z ważnością zapadniętych uchwał.

Prezes okręgowy: (—) J. Ratajski.
Sekretarz okręgowy: (—) T. Chęciński.

OBWIESZCZENIE

Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego w przedmiocie przeznaczenia do zbycia osad rentowych.

Celem zastosowania ustawy z dnia 28 lipca 1922 roku (Dz. U. R. P. nr. 67, poz. 602) w myśl §§ 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego z dnia 1 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 112, poz. 1025) przynajmniej następujące przedmioty likwidacyjne:

L. b.	Miejscowość	Oznaczenie w księdze wieczystej			Powiat	Stacja kolejowa	Obszar w ha.	Cechy charakterystyczne	Dotychczasowy właściciel osady	Przybliżona szacunkowa wartość w złotych	Wysokość wadłowa
		Gmina	Tom	Karta							
1	Buk Góralski	Buk Góralski	I	18	Brodnica	Jabłonowo	22,27,40	osada	Edward Schulz i Emma Kickel, zam. Schulz	8900	107
2	Płowęż	Płowęż		38	"	Ostrowite	9,00,32	"	Ernest Wassmund i żona jego Karolina z d. Breetz	3600	"
3	Dubielno	Dubielno	IV	51	Chełmno	Wrocławki	2,01,78	"	Otton i Klara Ohm	1000	"
4	Głazewo	Głazewo	I	5	"	Unisław	5,96,48	"	Minna Jaeger z d. Schulz	2400	"
5	Głazewo	"	II	12	"	"	23,33,98	"	Filip Schmidt i żona Anna z d. Steiner	9350	"
6	Kotnowo	Kotnowo	II	45	"	Pniewite	8,94,17	"	Albert Feige i żona Anna z d. Pfützer.	3600	"
7	Moszczenica	Moszczenica	III	47 i 56	Chojnice	Ogorzeliny	25,79,68	"	Wilhelm Foede i żona Luiza z d. Gast	10300	"
8	Brodowe	Brodowe	III	95	Działdowo	Działdowo	9,68,88	"	Jan Gronkowski i żona Marja z d. Wenzlowska	3600	"
9	Gralewo	Gralewo	I	28	"	Gralewo	13,84,00	"	Emil Kalettka i żona Wilhelmina z d. Furmanek	5500	"
10	Tuczki	Tuczki	I	24	"	Rybno	21,44,59	"	Jakób Penner	8600	"
11	Jeleń Król.	Jeleń Król.	V	104	Gniew	Jelonki	82,11,19	"	Emil Wiebe	30000	"
12	Pieniążkowo	Pieniążkowo	III	68	"	Lalkowy	0,22,80	nieruch. wiejska	Helena Ziep z d. Fanter	500	"
13	Jakóbkowo	Jakóbkowo		21	Grudziądz	Lasin	17,52,18	osada	Oskar Borsch i żona Joanna z d. Behrendt	7000	"
14	Krzywka	Krzywka i Lasinka	II	50 i 12	"	Pleszewo	19,48,91	"	Adolf Hein	8000	"
15	Lisnowo	Lisnowo	I	14	"	Lisnowo	40,21,05	"	Otton Lucht	16000	"
16	Nowawieś	Nowawieś	VI	148 i 191	"	Grudziądz	1,06,18	nieruch. wiejska	Henryk Goerke i żona Amanda z d. Wiese	500	"
17	Partęciny	Partęciny	V	103	"	Ostrowite	17,72,68	osada	Adolf Jabs i żona Ernestyna z d. Weiss	7100	"
18	Plemięta	Plemięta	II	46	"	Radzyn	1,30,20	posiadl. z oberżę	Berta Klause z d. Magnus	1000	"
19	Pleszewo	Pleszewo	III	41	"	Szonowo	20,92,86	osada	Edward Dudek i żona Ewa z d. Prellwitz	8400	"
20	Świecie-wieś	Świecie-wieś	III	71	"	Świecie	7,96,20	"	Karol Müller i żona Helena z d. Wendtland	3000	"
21	Sierakowice	Sierakowice	VI	131	Kartuzy	Sierakowice	0,54,54	nieruch. wiejska	Max Koch	300	"
22	Arnikowy	Lipczyn	I	6	Kościierzyna	Kościierzyna	20,58,26	osada	Otton Brauer	8200	"
23	Bożepole Król.	Bożepole	IV	50	"	Skarszew	1,43,47	nieruch. wiejska	Jan i Augusta Gallandt	600	"
24	Bożepole Król.	"	V	63	"	"	21,23,10	osada	Robert Berg	8500	"
25	BukowiecStary	BukowiecStary		39	"	Krag	39,57,87	"	Reinhold Pirsch	15800	"
26	Jezierca	Jezierca	I	15	"	Plesienica	17,55,00	"	Louis Drews i żona Emma z d. Ebeling	7000	"
27	Skarszewy wyb.	Skarszewy	XVIII	297	"	Skarszewy	0,18,60	nieruch. wiejska	Rudolf Partykel	700	"
28	Kobyłe	Kobyłe	III	50	"	Zblewo	10,45,01	osada	Franciszek Ruhnke	4200	"
29	Dębki	Dębki i Odargowo	13 i IV	1	Puck	Goszyn	10,20,44	"	Rudolf Imme	4000	"
30	Jeldzino	Jeldzino	IV	81	Puck	Puck	21,25,80	"	Karol Groth i żona Joanna z d. Jeschke	8500	"
31	Sumin	Sumin		28	Starogard	Plesienica	2,14,97	nieruch. wiejska	spadk. Adolfa Lietzau	850	"
32	Biechówko	Biechówko		20	Świecie	Drzycim	12,54,13	osada	Wilhelm i Filipina Preuss	5000	"
33	Bramka	Bramka		8	"	Bukowiec	15,43,32	"	spadk. Gustawa Albert	6200	"
34	Bramka	"	IV	33	"	"	12,69,02	"	Gustaw Möller	5000	"
35	Dolsk	Dolsk		39	"	Terespol	3,14,60	rola	Fryderyk Pietzker, Andrzej Szczygielski i Zofja Kospath	1000	"
36	Lowin	Lowin	II	25	"	Pruszcz	11,98,09	osada	Gustaw Erdmann	4800	"
37	Lowin	"		155,58	"	"	25,54,52	"	August Nietz	10200	"
38	Dalwin	Dalwin		23	Tczew	Tczew	14,59,52	"	Minna Rodenberg	5800	"
39	Dalwin	"	III	34	"	"	15,39,62	"	Henryk Audert	6000	"
40	Dalwin	"	V	53	"	"	1,16,66	osada robotn.	Adolf Timm	500	"
41	Małzewo	Małzewo	II	22	"	Małzewo	12,34,52	osada	Henryk Depping	4800	"
42	Tczew—Czytkowo	Tczew	72	400	"	Tczew	0,21,66	nieruch. wiejska	Emma Bendick z d. Klebls	500	"
43	Turza	Turza	74	431	"	"	18,79,96	osada	August Schnick i żona Luiza z d. Gillert	7200	"
44	Turza	"	I	17	"	"	1,51,22	nieruch. wiejska	Fryderyk i Anna Helprichs	600	"
45	Dziemiony	Dziemiony	V	41	Toruń	Chełmża	1,87,84	"	Hermann Neumann	800	"
46	Lążynek	Lążynek	II	21	"	Lążyn	14,17,58	osada	Gustaw Brandt	5600	"
47	Lubianka	Lubianka	III	16	"	Lubianka	17,02,00	"	Adolf Kühne	6000	"
48	Lubianka	"	III	18	"	"	15,14,05	"	Ryszard Gantzkw	6000	"
49	Papowo Toruńskie	Papowo Toruńskie		97	"	Papowo Toruńskie	9,02,13	"	Otton Ziechmann i żona Helena z d. Weiss	3600	"
50	Świerczyny	Świerczyny	I	0	"	Świerczyny	24,43,50	"	Juljusz Koch i żona Joanna z d. Schröter	9800	"
51	Iwiec	Iwiec	II VII X	15/20 141 i 224	Tuchola	Ciechczyn	12,90,74	"	Samuel Neumann	5200	"
52	Mała Klonia	Mała Klonia		47	"	Mała Klonia	13,61,55	"	Rudolf Kennenberg i żona Emma z d. Winarska	5400	"
53	Piastoczyn	Piastoczyn	VII	156	"	Silno	6,86,06	"	Andrzej Laminski	2700	"
54	Jarantowice	Jarantowice		221	Wąbrzeźno	Wąbrzeźno	1,88,20	nieruch. wiejska	spadk. Jana Bartel	600	"
55	Jastrzębie	Jastrzębie		33	Bydgoszcz	Jastrzębie	14,07,65	osada	Henryk Trentelmann	8400	"
56	Mirowice	Mirowice	II	25	"	Pruszcz	14,71,16	"	Gustaw Goeritz	8400	"
57	Prawomyśl	Prawomyśl	III	45	"	"	"	"	"	"	"
58	Szamoty	Szamoty	I	12	Chodzież	Chodzież	8,19,10	"	Karol Sachs	4900	"
59	Smitowo	Smitowo	VI	163	"	Szamocin	0,23,75	rola i łąka	Juljusz Rosenstrauh	150	"
60	Ujście	Ujście	II	83	"	Kaczory	2,03,00	jezioro	spadk. Juljusza i Barbary małż. Noeske	1200	"
61	Białeżyń	Białeżyń i Czarnków	I	27	"	Dziembówko	2,53,20	rola i pastwisko	Henryk Bock	1200	"
62	Chełst	Chełst	XXV	1040	Czarnków	Czarnków	8,27,34	osada	spadk. Wilhelma Zager	4900	"
63	Czarnków	Czarnków	IV	162	"	Drawski-Młyn	6,48,96	łąka	Fryderyk Siebert	2500	"
64	Czarnków	Czarnków	XI	438	"	Czarnków	0,89,10	rola	Wilhelmina Hübener	500	"

L b.	Miejscowość	Oznaczenie w księdze wieczystej			Powiat	Stacja kolejowa	Obazar w ha.	Cechy charakterystyczne	Dotychczasowy właściciel osady	Przypuszczalna suma szacunkowa w złotych	Wysokość wadłum
		Gmina	Tom	Karta							
64	Czarnków	Czarnków	XIII	525	Czarnków	Czarnków	17,87,37	rola	Fryderyk Ulrich	10000	0%
65	Drawsko	Drawsko i Wieleń	XXIX a) IX b) XXX	1225 328 756		"	Drawski-Młyn	a) 3,17,85 b) nie podany	nieruch. wiejska	spadk. Abrahama Kleisnera	2500
66	Drawsko	Drawsko		334	"	"	4,11,22	rola, pastwisko i las	spadk. Fryderyka Pauli	2500	"
67	Dzierżno W.	Wieleń		405	"	"	1,15,40	łąka	Karol Futterknecht	700	"
68	Kałędek	Kałędek	I	1	"	Wrzeszczyn	0,27,21	rola i łąka	Maks Henke i żona Ida z d. Lieske	170	"
69	Kałędek	"	I	2	"	"	0,10,51	łąka	Berta Krenz z d. Manthey	60	"
70	Kałędek	"	I	3	"	"	4,06,23	"	Ottom Lieske	2000	"
71	Kałędek	"	I	6	"	"	3,37,00	łąka nadgran.	Emil Zick i żona Albertyna	2000	"
72	Kałędek	"	I	9	"	"	0,17,93	"	Ewald Mathwig	100	"
73	Kałędek	"	I	10	"	"	2,46,22	"	Fryderyk Ganske	1500	"
74	Kałędek	"	I	8	"	"	0,43,26	"	Ryszard Driesner	250	"
75	Kałędek	"		23	"	"	0,87,93	"	Bernard Kóp i żona Hulda z d. Kuske	500	"
76	Roske	Roske	XI XII	390/391 395	"	Roske	7,92,20	osada	Albert Maas	4800	"
77	Sarbja	Sarbja	IV	195	"	Sarbja	25,43,43	"	Ottom Gauer i żona Frieda z d. Kopplin	15000	"
78	Wałkowice	Wałkowice	IV	136	"	Czarnków	1,33,60	rola	spadk. Ludwika Pontow	800	"
79	Wieleń	Wieleń	IX	362	"	Drawski-Młyn	3,46,21	łąka i woda	Ryszard Schulz i żona Joanna z d. Iwitz	2000	"
80	Wieleń	"		378/381	"	"	1,15,70	łąka i ogród	Fritz Marten	700	"
81	Wieleń	"		412	"	"	6,20,27	łąka	spadk. Fryderyka i Idy Quast	2700	"
82	Wieleń	"	II	20	"	"	1,22,30	łąka nadgran.	Gottlieb Pockrandt	750	"
83	Wieleń	"		356, 402	"	"	2,15,50	łąka	Ernest Driesner	1000	"
84	Wieleń	"		111, 431	"	"	0,30,40	podw i ogród	Fryderyk Driesner	200	"
85	Wieleń Wapniarnia	"		268, 689	"	"	21,53,90	osada	Paweł Koenig	12000	"
86	Wrzeszczyn	Wrzeszczyn		26	"	Wrzeszczyn	14,90,70	"	Alwina Pflugradt z d. Siebert	8800	"
87	Osiniec	Osiniec	III	29	Gniezno	Gniezno	11,12,09	"	spadk. Wilhelma Bausmann	6700	"
88	Skrzetuszewo	Skrzetuszewo	V	40	"	"	1,30,14	"	Wilhelm Konietzke	1000	"
89	Podzamcze	Podzamcze	XVI	544	Kępno	Kępno	1,96,11	nieruch. wiejska	spadk. Andrzeja Klischka	1200	"
90	Wielka Kozia	Wielka Kozia		71	"	"	3,22,55	rola	spadk. Alberta Lichy	1300	"
91	Lipówiec	Lipówiec	II	31	Koźmin	Koźmin	12,08,95	osada	Gustaw Zink	6800	"
92	Sośniczyn	Sośniczyn		58	Krotoszyn	Krotoszyn	17,59,84	"	Wilhelm Krömer	10500	"
93	Bełęcin Nowy	Bełęcin Nowy	I	14	Leszno	Bełęcin	6,65,88	nieruch. wiejska	Karol Wandelt	3950	"
94	Gronowo	Gronowo		83 a	"	Leszno	0,42,60	chalupnictwo	spadk. Gottfrieda Gaertig	300	"
95	Jablonne	Jablonne		408, 409	"	"	1,02,27	nieruch. wiejska	Hermann Weber	600	"
96	Lasocice	Lasocice	III	64	"	Lasocice	24,62,52	osada	Gustaw Sundermeier i żona Marta z d. Twelsieck	14000	"
97	Przybia	Przybia	I	2	"	Rydzyzna	2,97,40	nieruch. wiejska	Franciszek Nickisch	1800	"
98	Zaborowe	Zaborowe		347	"	Leszno	0,28,21	"	spadk. Alberta Schulz	200	"
99	Głazewo	Głazewo	I	7	Międzychód	Międzychód	23,46,14	osada	Anna Weiss z d. Mithke	13000	"
100	Radusz	Radusz		107	"	"	1,02,05	osada robotn.	Maks Küttner i żona Marta z d. Krüger	1500	"
101	Świechocha	Świechocha i Słino	II	58 104	"	"	26,17,50	osada	Hieronim i Wanda Müller	15700	"
102	Głazewo	Głazewo	III IV	49 94	"	"	25,65,40	"	Waldemar Stürzbecher	15300	"
				20 20 20 20 22 27 28							
103	Wielowieś	Międzychód		632 634 635 703 846 849	"	"	0,57,20	rola i ogród	spadk. Ottona Bosse	300	"
104	Krzekatowe	Krzekatowe	IV	62	Mogilne	Mokre	21,51,05	osada	Jakób Reidenbach i żona Luiza z d. Dann	13000	"
105	Krzekatowe	"	IV	64	"	"	16,56,20	"	Józef Proske	10000	"
106	Krzekatowe	"	IV	66	"	"	13,22,94	"	Karol Scheurer	7900	"
107	Blaki	Blaki		5	Nowy Tomyśl	Nowy Tomyśl	3,88,58	nieruch. wiejska	Karol Eichberg i żona Anna	2350	"
108	Glinno	Glinno	IX	353	"	"	0,95,39	rola i łąka	Henryk Knoll i żona Wilhelmina z d. Gutsch	300	"
109	Jastrzębko Nowe	Jastrzębko Nowe	V	125	"	"	6,43,55	rola i las	Paweł Müller	3000	"
110	Kozielaski	Kozielaski		41	"	"	0,72,20	nieruch. wiejska	Zofja Neumann	500	"
111	Sętopy	Sętopy		40	"	"	17,22,50	osada	Jan Dienegott Tepper i żona Augusta	10000	"
112	Stary folwark	Trzciel Odb.	28	1092	"	Trzciel	5,13,30	"	Józef Weimann i żona Teofila z d. Griesche	6000	"
113	Stary Tomyśl	Stary Tomyśl		17	"	Nowy Tomyśl	0,03,81	nieruch. wiejska	Marjanna Schneider z d. Marczewska	200	"
114	Szklarka Trzcieliska	Szklarka Trzcieliska	I	5	"	Trzciel	8,17,60	osada	Ernest Müller i żona Emilja z d. Mücke	4900	"
115	Trzciel	Trzciel	XIV XXIX	573 1119	"	"	1,72,70	rola i ogród	Fryderyk, Anna i Ida Klähr	700	"
116	Trzciel	"		956, 1104 1105	"	"	5,94,31	rola	Adolf Jahnke i żona Emma z d. Hauße	3000	"
117	Trzciel	"	XXII	917	"	"	0,68,90	"	Gustaw Rebenau i żona Marja z d. Klose	400	"
118	Trzciel	"	XXXI	1182	"	"	1,55,93	nieruch. wiejska	spadk. Wilhelma Weber	1000	"
119	Trzciel wybud.	"	XXXI	1186	"	"	1,47,67	gospod. wiejskie	Jan Rossek	900	"
120	Zakrzewko	Zakrzewko	III	62	"	Bełęcin	3,04,08	nieruch. wiejska	Robert Mathes i spadk. Marji Mathes	1800	"
121	Boguniewo	Boguniewo	I	18	Oborniki	Parkowe	20,41,08	osada	August Midding	12300	"
122	Jędrzejewo	Jędrzejewo		41	"	Ciążyn	10,42,80	"	Albert Böhm i żona Emma z d. Suhrmann	6300	"
123	Jędrzejewo	"	II	45	"	"	61,66,63	"	Wilhelm Martens	37000	"
124	Komorzewo	Komorzewo	II	53	"	"	15,36,70	"	Karol Köhn	9400	"
			III	59	"	"	14,59,73	"	Elias Mönch	11000	"
125	Komorzewo	"	III	67	"	"	14,55,37	"	Jan Wurster i żona jego Marja	8700	"
126	Komorzewo	"			"	"					
127	Bogdaj	Bogdaj Smugi			Odolanów	Granowiec	3,00,00	rola i łąka nadgraniczna	Reinhold Genschorek	1500	"
128	Bogdaj	Bogdaj		1	"	"	1,02,20	"	Fryderyk Schmidt	600	"
129	Bogdaj	"		44 i 237	"	"	2,61,99	"	Jan Gross	1000	"

L. b.	Miejscowość	Oznaczenie w księdze wieczystej			Powiat	Stacja kolejowa	Obszar w ha	Cechy charakterystyczne	Dotychczasowi właściciele osady	Przebieg- cała suma sąsiadkowa w złotych	Wysokość wadłowa
		Gmina	Tom	Karta							
130	Bogdaj	Bogdaj		104	Odolanów	Granowice	11,26,15	las, łąka i rola	Fryderyk i Fryderyka Reiche, Luiza Langner, Gertruda Piltz i Maria Benisch	6000	107
131	Bonków	Bonków		250	"	Górkę	1,02,80	rola i łąka	Michał Skowronek	600	"
132	Brzeziny	Dobrzez		35	"	Wiśniowe	0,30,00	rola nadgran.	spadk. Franciszka Jagusch	200	"
133	Czarnylas	Czarnylas		422	"	Mikstat	1,39,89	"	Ernest Brittschock	800	"
134	Czarnylas	"	XII	448	"	"	1,39,00	nieruch. wiejska	Karol Bell	1000	"
135	Chojniki	Chojniki		84 i 282	"	Sośnie	0,27,27	"	Marja Wende	300	"
136	Dobrzez	Dobrzez		38	"	Sośnie	2,83,00	rola	Gottlieb Kotzerke	1200	"
137	Dobrzez	"	I	7	"	"	0,18,00	rola nadgran.	Robert Kahle	100	"
138	Dobrzez	"		—	"	"	28,00,00	grunt. nadgran.	Henryk Reichenbach	30000	"
139	Granowice	Granowice		281 i 306	"	Granowice	2,63,59	"	Katarzyna Kramarek	1500	"
140	Pawłów	Pawłów		252	"	Sośnie	1,29,70	łąka	Karol Hunke z żoną Marją z d. Teichert	700	"
141	Przybysławice	Przybysławice		17	"	"	11,13,78	osada	Hermann Timmermann i żo- na Wilhelmina z d. Stag- mann	6700	"
142	Sielunke	Sielunke i Pawłów		14 i 9	"	"	2,70,20	rola	Robert Weiss	1000	"
143	Sośnie	Sośnie		38	"	"	0,73,80	"	Mateusz Hallek	450	"
144	Starza	Starza	III	42	"	"	0,49,80	"	Wincenty i Krystyna Binek	300	"
145	Starza	"	III	38	"	"	5,18,80	rola i łąka	Karol Harlak	2500	"
146	Starza	"	III	39	"	"	2,69,01	"	Marja Streubel z d. Binek	1400	"
147	Starza	"	III	43	"	"	0,48,50	"	Krystyna Schwarz z d. Dugos	300	"
148	Starza	"	III	41	"	"	4,86,80	łąka	Fryderyk Stein i żona Anna z d. Schädly	3000	"
149	Kuźnica Kącka	Kuźnica Kącka	III	63	"	"	1,04,10	"	Augustyn Sawatzky	650	"
150	Szklarka Przygodziecka	Szklarka Przygodziecka		—	"	"	1,81,71	rola i łąka	Marja Guhra obecnie zana. Plutajnska	1000	"
151	Szklarka	Szklarka i Kobylarka		82	"	Antonina	2,20,89	łąka	Józef Gabrisch i żona Rozyna	1900	"
152	Uciechów	Uciechów	XXV C	107	Odolanów	Odolanów	1,35,60	"	Augustyn Skarupka	700	"
153	Niwki Książęce	Niwki Książęce	I	48	Ostrzeszów	Ostrzeszów	2,25,50	rola i łąka nad- graniczna	Karol Bunk	1200	"
154	Rybin	Rybin	I	33	"	"	0,48,69	nieruch. wiejska	Karolina Lepka	300	"
155	Macowe	Macowe Popówak		8 28	Pleszew	Pleszew	31,86,43	rola, woda, pastwiska	Henryk Voss i Elżbieta Graetzer	15000	"
156	Sarbinowe	Sarbinowe	II	30	Poznań	Swarzędz	16,00,43	osada	spadk. Fryderyka Prüssner	9600	"
157	Sarbinowe	"	II	37	"	"	20,18,86	"	Fryderyk Meyer	12000	"
158	Białkał	Białkał		36	Rawicz	Rawicz	0,03,10	nieruch. wiejska	Karol Gottlerk	500	"
159	Golaszyn	Golaszyn	II	85	"	Bojanowe	0,06,90	człupnictwo	Otto Wallasch	200	"
160	Golaszyn	"		205	"	"	0,25,56	nieruch. wiejska	spadk. Emilia Kathe	600	"
161	Hallerowe	Hallerowe		7	"	"	2,02,11	"	spadk. Jana Regner	1200	"
162	Jeziora	Jeziora		121	"	Dubin	1,06,70	łąka	August Pluntke	600	"
163	Jeziora	"	XXV C	107	"	"	1,35,60	łąka i rola	spadk. Andrzej Maltzan	800	"
164	Jeziora	"		60	"	"	1,54,20	łąka	Wilhelmina Dreilich	900	"
165	Jeziora	"	XXV B	66	"	"	1,11,30	"	Wilhelm Schöppke	600	"
166	Janowo	Janowo		32 i 56	"	Rawicz	2,49,10	rola i łąka	Paula Schwartz	800	"
167	Janowo	"	I	27	"	"	1,37,90	łąka	Wilhelm Wersig i żona Pau- lina z d. Schwarz	800	"
168	Miejska Górka	Miejska Górka		254, 303 630, 1104	"	Miejska Górka	0,70,70	nieruch. wiejska	Ernest Laske, Jan Karol La- ske i żona jego Krystyna	300	"
169	Nadstawca	Nadstawca		42	"	Jutrosin	0,12,50	"	Hermann Gubarsche i żona Marta z d. Hein	150	"
170	Sobiałkowie	Sobiałkowie		30	"	Rawicz	2,33,76	rola	Reinhold Schachschał	1400	"
171	Szkaradowe	Szkaradowe	XXIII	171, 189	"	Dubin	2,51,00	rola i łąka	Wilhelm Bessog	3000	"
172	Szkaradowe	"		118, 267 i 355	"	"	16,94,60	"	Wilhelm Mertner	9000	"
173	Szkaradowe	Janowo Jeziora		29 37 i 51	"	"	2,13,10	niegraniczna	Hermann Mertner	1300	"
174	Sierakowe	Sierakowe		163, 351	"	"	1,19,50	łąka	Hermann Wende	600	"
175	Maslowe	Maslowe		31 i 68	Rawicz	Rawicz	1,45,06	rola	Robert Nozsig i żona Luiza z d. Kochlöffel	800	"
176	Szkaradowe	Rawicz pole Szkaradowe		299 151, 378	"	Dubin	2,72,30	rola i łąka	Gustaw Schwarz	3000	"
177	Szkaradowe	Jeziora Szkaradowe	XXIII C XXV B	389 54	"	"	4,22,70	"	Wilhelm Schruttko	3000	"
178	Szkaradowe	Janowo Szkaradowe	XXIII B	124, 244	"	"	2,30,80	"	Gottlieb Riedel-Laske	3000	"
179	Śląkowiec	Śląkowiec		64	"	Rawicz	6,03,78	osada	Fryderyk Kusch i żona Erne- styna z d. Otto	3600	"
180	Maslowe	Maslowe		29	"	"	1,19,70	łąka	Anna Seidel z d. Friedrich	600	"
181	Szkaradowe	Szkaradowe	XXIII F	379	"	Dubin	1,37,60	"	spadk. Adolfa Lachmann	700	"
182	Szkaradowe	"	XXIII G	304	"	"	3,52,40	rola i łąka	Emil Bereliter	1500	"
183	Jasionna	Jasionna	III	30	Szarnoból	Wronki	13,82,52	osada	Inga Notnagel z d. Kohl	8100	"
184	Jablów	Jablów	II	29	Szarnoból	Barcin	32,91,49	"	Erich Hempel	19600	"
185	Jablów	"	III	55	"	"	56,17,85	"	Karol Schmidt	33700	"
186	Lankowice	Lankowice	II	19	"	Keyna	19,09,82	"	Hermann Westerkamp	11400	"
187	Lankowice	"	II	22	"	"	13,57,63	"	Wilhelm Jahnke	8100	"
188	Lankowice	"	II	24	"	"	24,96,31	"	Albert Ebert	15000	"
189	Kotusz	Kotusz	III	126	Smigiel	Kościna	0,24,35	nieruch. wiejska	Ernest i Anna Kuhm	500	"
190	Gowarzewe	Gowarzewe	I	31	Środa	Swarzędz	17,07,96	osada	Wilhelm i Minna Buchholz	10200	"
191	Brzezina Stara	Brzezina Stara	III	51	Węgrówiec	Chrylewo	14,46,31	"	Fryderyk Güttel	8700	"
192	Gółka	Gółka	II	8	"	Janówiec	16,58,95	"	Paweł Schnelle i żona Kata- ryzna z d. Bach	10000	"
193	Golaszewe	Golaszewe	I	1	"	Golaszewe	119,08,29	"	Ryszard Jaekel	71500	"
194	Grabowo	Grabowo	I	22	"	Grabowo	12,65,76	"	August Piepenburg	7600	"
195	Lopiennica	Lopiennica	II	44	"	Janówiec	20,29,72	"	Fryderyk Tauschner	12200	"
196	Morakowe	Morakowe		69	"	Golańca	9,12,43	"	Ludwik Meyer	5500	"
197	Podlaski	Podlaski	I	4	"	Podlaski Wy- sokie	17,17,01	"	Wilhelm Hobein	10500	"
198	Wysokie	Wysokie		—	"	"	—	"	—	—	"
198	Błońsko	Błońsko	IV	143	Wolsztyn	Wolsztyn	0,06,73	nieruch. wiejska	Florentyna Burmann	300	"
199	Guździn	Guździn	I	10	"	Rakoniewiec	0,07,93	"	Karol Werner	500	"
200	Jaromierz	Jaromierz	V	166	"	Kopanica	38,46,78	osada	Fryderyk Galie i żona Anna z d. Krüger	18000	"
201	Jaromierz	"	VI	178	"	"	16,27,54	"	Henryk Böcking	9300	"
202	Kopanica	Kopanica	VIII	424	"	"	1,14,00	łąka	Gottlieb Lange	800	"
203	Mochy	Mochy		115 i 239	"	Mochy	0,89,52	nieruch. wiejska	spadk. Andrzej Fahr	400	"

L. b.	Miejscowość	Oznaczenie w księdze wieczystej			Powiat	Stacja kolejowa	Obszar w ha.	Cechy charakterystyczne	Dotychczasowy właściciel osady	Przybliżona szacunkowa wartość w złotych	Wysokość wadium
		Gmina	Tom	Karta							
204	Nowa Boruja	Nowa Boruja		154	Wolsztyn	Nowy Tomysł	0,31,47	rola	spadk. Wandy Johade	200	10%*
205	Rataje	Rataje	II	88	"	Grodzisk	0,60,30	nieruch. miejsk	Alwin Schneider i żona Otylja z d. Schulz	300	"
206	Stara Boruja	Stara Boruja	VII	254	"	Nowy Tomysł	0,08,85	"	Wilhelm Maslick	500	"
207	Tuchorza Stara	Tuchorza Stara		92	"	Tuchorza Stara	3,43,90	"	Wilhelm Stenschke	2100	"
208	Blugowiec	Blugowiec	II	22	Wyrzysk	Lobzenica	19,50,01	osada	Otton Dahms i żona Emiija	11700	"
209	Kijaszkowo	Kijaszkowo		6	"	Miotkówko	10,04,46	"	Mikołaj Seip	6000	"
210	Kijaszkowo	"		12	"	"	14,18,23	"	Gustaw Borhardt	8500	"
211	Kijaszkowo	"		19	"	"	15,59,11	"	Henryk Schönfeld	9300	"
212	Kijaszkowo	"		24	"	"	13,74,99	"	Wilhelm Martini	8200	"
213	Wiktorowo	Wiktorowo	I	22	"	Rusinowo	13,52,43	"	spadk. Karola Horn	8100	"
214	Wiktorowo	"	I	24	"	"	31,34,30	"	" Jerzego Wicke	19100	"
215	Wiktorowo	"	II	53	"	"	14,86,11	"	" Augusta Schmidt	8800	"
216	Wiktorowo	"	II	56	"	"	0,99,14	nieruch. wiejska	" Hermana Kiepert	600	"
217	Wiktorowo	"	III	64	"	"	15,00,00	osada	Jakób Reuter	9000	"
218	Wiktorowo	"	III	65	"	"	15,94,30	"	Wilhelm Riens	9600	"
219	Wysoka Osada	Wysoka Osada		11	"	Białosłowie	14,46,00	"	Gottlieb Mathaei	8700	"
220	Wysoka Osada	"		27	"	"	15,77,31	"	Karol Sperling	9500	"
221	Brzyskorzystew	Brzyskorzystew		17	Znin	Brzyskorzystewko	3,07,38	nieruch. wiejska	Ludwik Weltz	1800	"
222	Izdebno	Izdebno	II	22	"	Rogów	7,55,23	osada	Marta Zellmer z d. Kiepert	4200	"
223	Janówiec wieś	Janówiec wieś	III	35	"	Janówiec	19,04,01	"	Henryk i Anna Vogelsang	11000	"
224	Laskowo	Laskowo		19	"	Mieleszy	16,95,22	"	Henryk Oberhacke i żona Marja Karolina z d. Strathmann	10200	"

- 1) Dane co do wysokości szacunku nie mają charakteru obowiązującego i służą tylko do orientacji; ostateczną cenę ustali Komitet Likwidacyjny w Poznaniu na podstawie urzędowego oszacowania rzeczoznawców.
- 2) Osoby reflektujące na nabycie powyższych obiektów mogą składać podania w ciągu dni 30, licząc od dnia ukazania się niniejszego obwieszczenia w „Monitorze Polskim”.
- 3) Podania kierować oraz zwracać się o informacje należy do Komisarjatu Głównego Urzędu Likwidacyjnego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22.
- 4) W podaniu należy dokładnie oznaczyć obiekt, na który się reflektuje (podać nazwę miejscowości, tom, kartę i powiat) i załączyć:
  - a) świadectwo fachowości rolnej,
  - b) zaświadczenie poważnych instytucji społecznych lub finansowych, że ubiegający się posiada odpowiedni fundusz na kupno, albo oświadczenie w miejsce pieniędzy co do stanu majątkowego i rozporządzalnych funduszy petenta z dokładnym oznaczeniem, kiedy i jak wielką sumą pieniędzy będzie mógł dysponować;
  - c) dowód złożenia wadium w wysokości 10% przypuszczalnej szacunkowej, które należy składać w Kasie Skarbowej w gotówce lub w papierach wartościowych o pupilarnej pewności do dyspozycji Komisarjatu Głównego Urzędu Likwidacyjnego w Poznaniu.
  - d) dla osób fizycznych dodatkowo: świadectwo moralności, krótki życiorys, urzędowe świadectwa (książki inwalidzkie) z armii polskiej i dowody odznaczeń wojskowych.
- 5) We wniosku dopuszczalne jest wymienienie kilku osad, o które ubiega się petent; w tym wypadku wadium musi odpowiadać najdroższej z wybranych osad.
- 6) Wniosek winien być należycie ostemplowany w wysokości 2 zł od podania i 40 gr. od każdego załącznika; wszystkie znaczki stemplowe (a więc również od załączników) należy umieszczać na podaniu.
- 7) Podania nie odpowiadające powyższym warunkom nie będą rozpatrywane; tak samo nie będą brane pod uwagę załączniki, przesłane po terminie.

w/z Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
 (—) Z. Szczawiński

Wydział Powiatowy w Starogardzie ma do oddania większą ilość **drzewa użytkowego lipy** o śr. 30-40 cm., w długościach od 2-4 m. Oferty z podaniem cen za 1 m³ należy skierować do powyższego urzędu. d4841
 Przewodniczący Wydziału Powiatow. (—) Bogocz, starosta.

Otwieram w Toruniu dla Pomorza kursy kroju i szycia, zatwierdzone przez Minist. Wyznań Religijnych i Ośw. Publ. Zapisy codziennie od 3-5-jej po - poł. w kancelarji p. Bergera, ul. Żeglarska 25. Kierowniczką i właścicielką zakładu Stefania Jaśkiewiczowa. Dojazd z miasteczka i wiosek możliwy. 8235

Kupie **WÓZ** na resorach (Rollwagen)
 A. Nagórski Dzierżazno poczta Mierzeszczyzna d4626

CYRK EXPRESS
 M. Muszyński w Park. Wiktorji **Dziś!** i codziennie **Wielkie przedstawienie** wspaniała fresura koni i zwierząt
 Początek o godz. 8 wiecz w niedziele 2 przedstawienia

W dniu 1. lutego 1926. d4649 OTWIERAM **skład kolonialny** przy ul. Mostowej 22. Szanowną publiczność proszę o łaskawe poparcie **JAN KASZUBA.**

Do przed- popołudniowo i wieczornych **kursów buchalterji** pojeđ, włoskiej, amerykańskiej, polskiego języka arytmetyki handlowej, korespondencji handl., kaligrafji, stenografji i pisania na maszynie przy- muje **do dnia 8-go b. m.** Antonja Wiśniewska, Toruń, Kopernika 5, zaprzysiężona rewizorka ksiąg i rze czoznawczyni sądowa z długoletnią praktyką. d4336

Reparacje 4251 **motorów, dynamo - maszyn, maszyn do szycia i do pisania, aparaty elektrycz. i mechaniczne. ELEKTRA** Chelminska 4 Telef. 526

Okazyjnie meble salonowe, obrazy, pajak mosiężny, szafę z przyborami myśliwskimi, rolniczymi wózek dla cho rego, siedzenie, kuchnię westfalską, stare żelastwo, cynk, wóz, koła, walec, ogrodzenie druciane, regał większej kuchni, beczki do benzyny, wagę decy- małną, sprzeda willa, ul. Lubiicka 28, tel. 484.(g4673

Maszyny do szycia znanej marki Nauman, rowery, wirówki, gramofony i wszelkie części za- pasowe poleca po cenach najtańszych d4651

M. Pyszora, Toruń, ul. Szczytne 6. skład maszyn i rowerów, warsztat reparacyjny.

Każdy rękodzielnik prze- mysłowic kupiec nauczy się swoje księgi prowa- dzić w kilku tygodniach pod gwarancją Nauka d4636 prawie bezpłatna. Toruń, Żeglarska 25.

BERGER członek związku zachod. re- wizorów sądowych i t. d.

Lekcyj języka angielskiego, fran- cuskiego, niemieckiego i gry na fortepianie udzie- la szybko i gruntownie: Adamska, długoletnia na- uczytelka, Sukienicza 2 II ptr. (g7832

DOBRY JĘCZMIEN 42846 kupuje **Ludwik Koenig** Toruń, Jakóbska przedm.

Sól Inowrocławską po cenie hurtowej oddaje **H. Lasker, Lubiz** d4311 Telefon 27.

Hurtow. towarów Kolon. **Specjalność** **Cukier, Kawa, Herbata, Sledzie** 4570 i wszelkie inne artykuły dostarcza w każdej ilości **A. RUCIŃSKI TORUŃ,** Prosta 30. Telef. 285. Codziennie świeżo pal. kawa.

Mosiądz, miedź kupuje w każdej ilości Toruńska Fabryka Zanków Jan Broda To- ruń, Koszarowa 13. 4405

MASŁO mleczarskie kupuje każdą ilość za gotówkę **WEGNER CHELMNO** UL. GRUDZIADKA 31 4654

Matki! Żądacie w aptekach i drogerjach higje- nicznej przysypki dla dzieci d1990 **„Puder Dzidzi”** utrzymujący ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

Obrączki ślubne w wielkim wyborze poleca po wyjątkowo niskich cenach ze szczerego złota, począwszy od 20 zł para **W. STARZYŃSKI, TORUŃ,** Najstarszy polski zakład złotniczy. założ. 1908. ul. Chelminska 1.

PIANINA pierwszorzędnej jakości kupuje się najkorzystnie z fabryki i hurtowni fortepianów **B. Sommerfeld Bydgoszcz** tylko ul. Śniadeckich 56. — Telefon: 883 i 918 Filja: Grudziądz, ul. Erolow. 4. — Telefon: 229 Rok zał. 1905. k 2258

Najsilniejsze bóle głowy usuwa.

PROSZEK OD BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH znak fabr. **KOWALSKINA** LABOR. CHEM.-FARMAC. **AP. KOWALSKI** W WARSZAWIE (AK)

Najsilniejsze bóle głowy usuwa. k 1379